

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

اطلاعات دوره		
اطلاعات مدرس / مدرسین نام مدرس / مدرسین همکار: دکتر مهدی خباز خوب رتبه علمی: دانشیار رشته تحصیلی: دکتری تخصصی اپیدمیولوژی پست الکترونیک اساتید همکار: khabazkhoob@yahoo.com محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی تلفن تماس: ۸۸۶۵۵۳۶۶	اطلاعات مسئول درس نام مسئول درس: دکتر سپیده حاجیان رتبه علمی: استاد رشته تحصیلی: دکتری تخصصی بهداشت باروری محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی تلفن تماس: ۸۸۲۰۲۵۱۲ پست الکترونیک: s.hajian@sbmu.ac.ir	اطلاعات مربوط به درس گروه آموزشی ارائه دهنده: مامایی نام درس: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری ها (بهداشت ۲) نوع و تعداد واحد: ۲ پیش نیاز / هم نیاز: اصول خدمات بهداشتی-میکروب شناسی-انگل شناسی و قارچ شناسی- بارداری و زایمان (۱) رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی مامایی- محل برگزاری دوره: دانشکده پرستاری و مامایی روز و ساعت کلاس: سه شنبه ۱۲-۱۰
تاریخ آخرین ویرایش: مرداد ۱۴۰۴		
شرح درس: در طول این درس دانشجو با تعریف اپیدمیولوژی، اصطلاحات رایج در آن، انواع روشهای مطالعه اپیدمیولوژیکی، علل و عوامل موثر در ایجاد و انتشار یک مشکل با بیماری و اپیدمیولوژی انواع بیماریهای کودکان و بزرگسالان آشنا می شود.		

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

طرح درس روزانه

شماره جلسه	هدف کلی	هدف اختصاصی	پیامد مورد انتظار (هدف رفتاری)	حیطه و سطح اهداف رفتاری			رویکرد آموزشی ^۱	روش یاددهی ^۲	روش یادگیری ^۳	ابزار آموزشی	روش ارزشیابی ^۴	مدرس / مدرسین	درصد نمره
				دانش	نگرش	مهارت							
اول	آشنایی دانشجویان با مفاهیم و اهداف علم اپیدمیولوژی، سلامت و بهداشت و مراقبتهای بهداشتی	۱- مفهوم و هدف علم اپیدمیولوژی را تعریف نماید. ۲- اهداف و کاربرد علم اپیدمیولوژی را برشمارد. ۳- مفهوم سلامت را از دیدگاه های مختلف با هم مقایسه نماید. ۴- بهداشت را از دیدگاه وینسلو تعریف کند. ۵- اهداف و اصول مراقبتهای اولیه	مفهوم، اهداف و کاربرد علم اپیدمیولوژی در ارتقا سلامت جامعه را توضیح دهد.	*	*		حضور = کلاس درس	سخنرانی - پرسش و پاسخ	حضور فعال، پاسخگویی به سوالات ضمن درس و در جلسات بعدی	پاور پوینت - ویدئو پروژکتور	پرسش کلاسی - آزمون پایان دوره	دکتر سپیده حاجیان	۱۰

^۱ رویکرد مجازی یا حضوری (جهت رویکرد مجازی موافقت مدیر گروه و شورای آموزشی پیوست شود)

^۲ روش های یاددهی - یادگیری مرتبط مجازی مانند کلاس آنلاین همزمان، کلاس آنلاین غیر هم زمان، کلاس وارونه، روش های شبیه سازی، بازی وارسازی و فروم های گفت و گو و و روش های یاددهی - یادگیری مانند سخنرانی، بحث

در گروه کوچک، بازی وارسازی، پرسش و پاسخ، یادگیری مبتنی بر حل مسأله، یادگیری مبتنی بر سناریو، یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه و

^۳ حضور فعال، مشاهده فعالیت، انجام فعالیت، برگزاری کنفرانس، شرکت در راند، شرکت در ژورنال کلاب

^۴ روش ارزشیابی تکوینی به شیوه سوال و جواب، حضور فعال و و ارزشیابی تراکمی هم می تواند روش ارزشیابی همتا، آزمون کتبی و ...

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

											بهداشتی را نام ببرد. ۶- اجزای مراقبتهای اولیه بهداشتی را نام ببرد. ۷- مهم ترین خطرات تهدیدکننده سلامت را با ذکر مثال شرح دهد. ۸- راهبردهای عملیاتی را برای کاهش خطرات تهدیدکننده سلامت با ذکر مثال توضیح دهد.		
۱۰	دکتر سپیده حاجیان	پرسش کلاسی- آزمون پایان دوره	پاور پوینت- ویدئو پروژکتور	حضور فعال، پاسخگویی به سوالات ضمن درس و در جلسات بعدی	سخنرانی- پرسش و پاسخ- معرفی موارد واقعی	حضور = کلاس درس	*	*	*	۱- مفهوم و ابعاد مختلف سلامت کودک و عوامل تاثیرگذار فردی و اجتماعی موثر بر آن را بشناسد. ۲- هنگام پایش رشد و تکامل شیرخوار/کودک از مفاهیم آموخته شده در بالین استفاده کند.	۱- تفاوت بین رشد و تکامل کودک را با ذکر مثال توضیح دهد. ۲- عوامل تعیین کننده رشد و تکامل کودک را نام ببرد .	آشنایی با مفاهیم رشد و تکامل نوزاد/شیرخوار و عوامل مهم تاثیرگذار بر آن از منظر اپیدمیولوژی	دوم

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

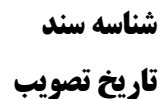
											۳-انواع سوء تغذیه را در شیرخوار با هم مقایسه کند. ۴ -سنجه های رشد کودک را در یک مثال فرضی تفسیر کند . ۵-روش های ارزیابی رشد جسمی کودک را توضیح دهد. ۶ -تکامل کودک را در حیطه های مختلف ASQ شرح دهد. ۷- مدیریت کودک دچار تاخیر تکامل را در یک مثال فرضی بااستفاده از تفسیر نمرات ASQ بیان کند.		
۱۰	دکتر سپیده حاجیان	پرسش کلاسی- آزمون پایان دوره	پاور پوینت- ویدئو پروژکتور	حضور فعال، پاسخگویی به سوالات ضمن درس و در جلسات بعدی	سخنرانی- پرسش و پاسخ- معرفی موارد واقعی	حضور =کلاس درس		*	*	مفاهیم مرتبط با ایمنی شناسی، اصول ایمن سازی و نقش آن در پیشگیری از	۱- انواع ایمنی در برابر بیماری ها را با ذکر مثال نام ببرد.	آشنایی با مفهوم ایمنی شناسی، انواع ایمنی و	سوم

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

										بیماریهای عفونی را تعریف کند. ۲- هنگام واکسیناسیون کودک و بزرگسال از مفاهیم اموخته شده در بالین استفاده نماید	۲- سلوهای طبیعی در ایمنی طبیعی و تطبیقی را از هم تفکیک نماید. ۳-انواع پاسخ ایمنی را در بدن به ترتیب نام ببرد. ۴-اعمال پادتن ها را نام ببرد. ۵-انواع واکسن ها را بر حسب مواد سازنده آن، ماهیت و عملکرد آنها با ذکر مثال در هر گروه توضیح دهد. ۶-در مثال های فرضی، واکسنهای مربوط به هر گروه سنی و عوارض مربوط به آنها را نام ببرد. ۷-نحوه تشخیص و مدیریت سنکوپ و شوک انافیلاکسی پس از	عوامل امنی زا در بدن در برابر بیماری های عفونی، آشنایی با انواع واکسن ها	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---	--	--

طرح دوره درس های نظری و عملی

چهارم	آشنایی با زنجیره سرما در تولید عوامل ایمنی زای صنعتی و نکات عمومی مهم در مورد ایمن سازی	تزریق واکسن را شرح دهد	۱-روش های ایمن سازی و زنجیره سرما را در تعریف کند. ۲- هنگام آماده سازی واکسن ها از مفاهیم اموخته شده در بالین استفاده نماید	*	*		حضور =کلاس درس	سخنرانی- پرسش و پاسخ- معرفی موارد واقعی	حضور فعال، پاسخگویی به سوالات ضمن درس و در جلسات بعدی	پاور پوینت- ویدئو پروژکتور	پرسش کلاسی- ازمون پایان دوره	دکتر سپیده حاجیان	۱۰
-------	--	---------------------------	---	---	---	--	-------------------	--	---	----------------------------------	---------------------------------------	-------------------------	----

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

											فرضی تشخیص دهد.		
۱۰	دکتر سپیده حاجیان	پرسش کلاسی- ازمون پایان دوره	پاور پوینت- ویدئو پروژکتور	حضور فعال، پاسخگویی به سوالات ضمن درس و در جلسات بعدی	سخنرانی- پرسش و پاسخ- معرفی موارد واقعی	حضوری =کلاس درس		*	*	۱- اپیدمیولوژی برخی بیماری های عفونی شایع را در کشور بشناسد. ۲- اپیدمیولوژی، روشهای پیشگیری و تشخیصی بیماری های عفونی مقاربتی شایع شامل گنوره، کلامیدیا و تریکومونازیس را در کشور را توضیح دهد.	۱- گذر اپیدمیولوژیک را شرح دهد. ۲- تفاوت بین بیماری های نوپدید، بازپدید و ناپدید را با ذکر مثال توضیح دهد. ۳- پراکندگی بیماریهای عفونی شایع در ایران را به تفکیک استانها نام ببرد . ۴- تفاوت بین بیماریهای مقاربتی کلاسیک (نسل اول) با نسل دوم را با ذکر مثال بیان کند. ۵- عوارض خطیر عفونتهای مقاربتی را در خانم های باردار نام ببرد.	آشنایی با شایع ترین بیماریهای عفونی و واگیردار در کشور به تفکیک استانها و انتشار این بیماری ها	پنجم

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

										۶-روش های انتقال، عامل بیماری زا، روشهای تشخیصی و درمان اختصاصی را در عفونت تریکومونازیس توضیح دهد.		
										۷- روش های انتقال، عوامل بیماری زا، روشهای تشخیصی و درمان اختصاصی را در عفونت کلامیدیایی توضیح دهد.		
۱۰	دکتر سپیده حاجیان	پرسش کلاسی- ازمون پایان دوره	پاور پوینت- ویدئو پروژکتور	حضور فعال، پاسخگویی به سوالات ضمن درس و در جلسات بعدی	سخنرانی- پرسش و پاسخ- معرفی موارد واقعی	=کلاس درس حضوری	*	*	اپیدمیولوژی، روشهای پیشگیری، تشخیصی و درمانی بیماری های عفونی مقاربتی شامل سیفیلیس و HIV/AIDS توضیح دهد.	۱- روش های انتقال، عوامل بیماری زا، روشهای تشخیصی و درمان اختصاصی را در عفونت گنوره آ توضیح دهد. ۲- عوارض عفونت گنوره آ در مادر باردار را بر	آشنایی با شایع ترین بیماریهای مقاربتی، و روشهای غربالگری، تشخیصی، و درمانی آنها	ششم

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

											جنین/نوزاد شرح دهد. ۳- روش های انتقال، عوامل بیماری زا، روشهای تشخیصی و درمان اختصاصی را در عفونت سیفیلیس توضیح دهد. ۴- عوارض عفونت سیفیلیسی در مادر باردار را بر جنین/نوزاد شرح دهد. ۵- سندرم نقص ایمنی اكتسابی (ايدز)، اپیدمیولوژی توصیفی و عوامل مرتبط با وقوع این بیماری را در دنیا شرح دهد. ۶- روشهای غربالگری، تشخیصی و		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

											درمانی فعلی را در عفونت HIV/AIDS توضیح دهد. ۷- پروفیلاکسی علیه HIV پس از آسیب پوستی براساس وضعیت عفونت در منبع انتقال را در یک مثال فرضی بیان کند. ۸- مهم ترین تدابیر کلی پیشگیری و کنترل عفونتهای مقاربتی بر اساس دستور العمل سازمان بهداشت جهانی نام ببرد.		
۱۰	دکتر سپیده حاجیان	پرسش کلاسی- ازمون پایان دوره	پاور پوینت- ویدئو پروژکتور	حضور فعال، پاسخگویی به سوالات ضمن درس و در جلسات بعدی	سخنرانی- پرسش و پاسخ- معرفی موارد واقعی	=کلاس درس حضوری				اپیدمیولوژی، روشهای پیشگیری و تشخیصی و درمانی رایج برخی بیماریهای واگیردار شایع در بزرگسالان	۱- انواع هپاتیت عفونی و غیرعفونی را باهم مقایسه کند.	آشنایی با شایع ترین بیماریهای عفونی در بزرگسالان در	هفتم

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

										شامل انواع هیپاتیت ویروسی و سل را توضیح دهد.	۲-انواع هیپاتیت عفونی را برحسب عامل عفونت، راههای انتقال، تشخیص، درمان و پیش آگهی آنها توضیح دهد. ۳- عوامل خطر را در انواع هیپاتیت های عفونی باهم مقایسه کند. ۴- سیر مزمن را در هیپاتیت های ویروسی باهم مقایسه کند. ۵- اقدامات پیشگیرنده قبل و حین تولد از ابتدا به هیپاتیت عفونی را در نوزاد توضیح دهد. ۶- اپیدمیولوژی و کنترل سل را در کشور ایران شرح دهد.	ایران و روشهای انتقال و پیشگیری از شیوع آنها	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

											۷- مخازن عفونت سلی، راههای انتقال، غربالگری، تشخیص و درمان بیماری سل را توضیح دهد. ۸- عوامل تشدید کننده را در ابتلای افراد حساس به عفونت سل نام ببرد.		
۱۰	دکتر سپیده حاجیان	پرسش کلاسی- آزمون پایان دوره	پاور پوینت- ویدئو پروژکتور	حضور فعال، پاسخگویی به سوالات ضمن درس و در جلسات بعدی	سخنرانی- پرسش و پاسخ- معرفی موارد واقعی	حضور = کلاس درس		*	*	اپیدمیولوژی سالمندی و راهکارهای ارتقاء سلامت سالمندان را توضیح دهد.	۱- مفهوم سالخوردگی و اهداف طب سالمندی را تعریف کند. ۲- عوامل موثر بر سلامت سالمندان را نام ببرد. ۳- مهم ترین تغییرات آناتومیک، فیزیولوژیک و ایمنی شناختی در سالخوردگان را بر حسب ارگانهای	آشنایی با مهم ترین اختلالات دوران سالمندی و روشهای تشخیصی زودرس و پیشگیری از پیشرفت اختلالات به سمت ناتوانی ها	هشتم

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

												اصلی بدن شرح دهد. ۴- تظاهرات بالینی بیماری های شایع را در سالخوردهگان در یک مثال فرضی تشخیص دهد. ۵- تظاهرات غیرکلاسیک عفونت را در افراد سالمند نام ببرد. ۶- مهم ترین خدمات بهداشتی پیشگیری بالینی از بروز یا پیشرفت بعضی اختلالات را در سالمندان بر حسب مورد شرح دهد. ۷- در یک مثال فرضی، به یک فرد سالمند مشاوره جهت تعدیل شیوه زندگی ارائه دهد.		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

											۸- روش های غربالگری بهداشتی را در زنان سالمند سالم برای بیماریهای شایع این دوران نام ببرد.		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--

انتظارات از دانشجو/قوانین دوره:

غیبت بیش از ۴/۱۶ دوره منجر به حذف دوره می شود.
کسب نمره کل دوره ۱۰/۲۰ جهت گذراندن دوره در سطح کارشناسی الزامی است.
در صورت عدم گذراندن پیش نیاز درس؛ انتخاب درس کان لم یکن و درس حذف خواهد شد.
حضور در آزمون پایانی دوره طبق تقویم آموزشی دانشکده، الزامی است.
تلاش برای کسب دانش، حفظ و ارتقا انگیزه های تحصیلی (پیش خوانی، مرجع خوانی، برنامه ریزی، خودارزیابی، هدف گزینی، ادغام گری دانسته ها، یادداشت برداری، گوش دادن فعال)
مشارکت فعال در فعالیت های یادگیری کلاس (پرسش و پاسخ ها، بحث ها، فعالیت های گروهی و غیره)
در زمان حضور در کلاس رعایت پوشش حرفه ای الزامی است.
رعایت نظم (ورود و خروج به موقع، عدم اتلاف زمان کلاس، رعایت سکوت، رعایت زمان و سرعت عمل در فعالیت های کلاسی، حضور مستمر در کلاس، ارایه به موقع تکالیف، بی صدا نمودن تلفن همراه در کلاس، عدم مشغولیت با تلفن همراه در کلاس مانند مکالمه یا بازدید پیام ها)

شناسه سند تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش

طرح دوره درس های نظری و عملی

عدم ضبط صوتی و یا تصویری کلاس درس

رعایت ادب و احترام (گفتمان مودبانه، رعایت حق تقدم برای صحبت، پرهیز از مشاجره و الفاظ نامناسب، عدم مصرف مواد غذایی در کلاس)

رعایت صداقت (پرهیز از تقلب در امتحانات، صداقت در تکمیل و ارایه تکالیف، پرهیز از جعل تکالیف، صداقت در گفتار)

رعایت وظیفه شناسی (درست انجام دادن و پاسخ گو بودن برای امور محوله و وظایف)

نقش حمایت گری (کمک به همتایان برای یادگیری یا انجام امور محوله)

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

روش ارزشیابی		
روش ارزشیابی	شیوه اجرا یا ابزار ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
تشخیصی	—	
تکوینی ^۵	پرسش و پاسخ کلاسی—	۲۰
تراکمی ^۶	آزمون پایان دوره	۸۰

^۵ روش ارزشیابی تکوینی به شیوه سوال و جواب، ایجاد فرصت تمرین رگ گیری

^۶ ارزشیابی تراکمی هم می تواند روش ارزشیابی همتا یا تحویل کارپوشه، لاگ بوک و آزمون کتبی

شناسه سند
تاریخ تصویب

دفتر توسعه آموزش
طرح دوره درس های نظری و عملی

منابع درس (آخرین ویرایش)

الف) منابع درس مورد استفاده توسط مدرس/مدرسین

- ۱- کتاب جامع بهداشت عمومی، آخرین چاپ سال ۱۳۹۸. تألیف حسین حاتمی و همکاران. انتشارات ارجمند.
- ۲- اصول اپیدمیولوژی لئون گوردیس. ترجمه: دکتر پیمان سلامتی - دکتر محمود خدادادگی. ۱۳۹۸. ویرایش ششم. انتشارات ارجمند.
- ۳- دستور العمل مراقبتهای ادغام یافته کودک سالم- آخرین ویرایش- معاونت درمان وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
- ۴- دستور العمل کشوری ایمن سازی - آخرین ویرایش
- ۵- دستور العمل نظام مراقبت بیماریهای واگیر- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی- آخرین ویرایش

ب) منابع پیشنهادی برای مطالعه دانشجو

- پارپوینتهای ارائه شده سرکلاس- دستور العمل مراقبتهای ادغام یافته کودک سالم- آخرین ویرایش- معاونت درمان وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
- ۴- دستور العمل کشوری ایمن سازی - آخرین ویرایش